

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

Raport asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (nr.150 din 20.05.2024), lectura II.

În temeiul atribuțiilor funcționale stabilite de Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, a examinat în cadrul ședinței sale din data de 12 iunie a.c., amendamentele, obiecțiile și propunerile asupra prezentului proiect de lege parvenite din partea Guvernului, Centrului Național Anticorupție, direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și societății civile.

Sinteza amendamentelor cu decizia argumentată a Comisiei, precum și textul definitivat al proiectului de lege sunt părți integrante ale raportului.

Astfel, prezenta lege va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cererile privind dobândirea cetățeniei aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor examina în conformitate cu modificările operate prin prezenta lege. Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

În rezultatul dezbaterilor, cu votul majorității membrilor săi, Comisia se pronunță pentru adoptarea de către plenul Parlamentului a prezentului proiect de lege organică în lectura a doua.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

Ex: Vitalie Lungu
consultant principal
022 820 519
vitalie.lungu@parlament.md

L E G E

pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 9 decembrie 2005), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 12:

la alineatul (1¹), textul „ , iar data dobândirii cetățeniei se consideră data exprimării consimțământului în scris în acest sens” se substituie cu cuvintele „la cerere”, iar enunțul al doilea se exclude;

la alineatul (3), textul „prevăzute la alin. (2) din prezentul articol” se substituie cu textul „prevăzute în prezentul articol”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Data dobândirii de către persoanele prevăzute la alineatele (1¹) și (2) a cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere se consideră data luării deciziei în acest sens de către autoritatea competentă.”

2. La articolul 17 alineatul (1), în partea introductivă, după cuvintele „sau apatridului” se introduce textul „ , cu vârsta de peste 18 ani,”.

3. Articolul 20 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Prevederile alin. (1) lit. c) nu se aplică persoanelor născute și domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova care solicită să fie recunoscute ca cetățeni ai Republicii

Moldova potrivit art. 12 dacă aceste persoane se încadrează în condițiile legale pentru a fi recunoscute ca apatrizi.”

4. La articolul 28, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) examinează cererile privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere conform art. 12. Cererile persoanelor care nu întrunesc integral condițiile legale pentru recunoașterea lor ca cetățeni ai Republicii Moldova sau care cad sub incidența alin. (3) din același articol se resping;”.

5. La articolul 30 litera a), textul „recunoașterea potrivit art. 12 alin. (2)” se substituie cu textul „sau pentru care se solicită recunoașterea ca cetățean al Republicii Moldova potrivit art. 12”.

6. La articolul 38 alineatul (1), enunțul al doilea va avea următorul cuprins: „În cazul în care există motive întemeiate pentru o examinare suplimentară, acest termen poate fi prelungit cu cel mult 6 luni.”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

Art. III. – Cererile aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor examina în conformitate cu modificările operate prin prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений в Закон о гражданстве Республики Молдова № 1024/2000

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о гражданстве Республики Молдова № 1024/2000 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, специальный выпуск от 09.12.2005), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статью 12 внести следующие изменения:

– в части (1¹) слова «при этом датой приобретения гражданства считается дата согласия, выраженного в письменной форме.» заменить словами «на основании заявления.», а второе предложение считать утратившим силу;

– в части (3) слова «указанные в части (2) настоящей статьи,» заменить словами «указанные в настоящей статье, которые не состоят на учете в компетентном органе как граждане Республики Молдова и не обладают документом, подтверждающим гражданство,»;

– дополнить статью частями следующего содержания:

«(4) Положения пункта с) части (1) статьи 20 не распространяются на лиц, которые родились и имеют место жительства на территории Республики Молдова, и которые ходатайствуют о признании их гражданами Республики Молдова, если данные лица соответствуют правовым условиям для признания их лицами без гражданства.

(5) В случае лиц, указанных в частях (1¹) и (2), датой приобретения гражданства Республики Молдова вследствие признания считается дата принятия соответствующего решения компетентным органом.».

2. В преамбуле части (1) статьи 17 слова «или лицу без гражданства,» заменить словами «или лицу без гражданства в возрасте старше 18 лет,».

3. В пункте б) статьи 28 слова «части (2)» исключить, а слова «условиям соответствующей части» заменить словами «правовым условиям для признания их гражданами Республики Молдова».

4. В пункте а) статьи 30 слова «о признании гражданства согласно части (2) статьи 12,» заменить словами «или для которого подается ходатайство о признании его гражданином Республики Молдова согласно статье 12,».

5. В части (1) статьи 38 второе предложение изложить в следующей редакции: «В случае существования обоснованных причин для дополнительного рассмотрения, срок может быть продлен не более чем на шесть месяцев.».

Ст. II. – Настоящий закон вступает в силу со дня его опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

Ст. III. – Заявления, находящиеся в процессе рассмотрения на день вступления в силу настоящего закона, рассматриваются в соответствии с новыми правилами, введенными настоящим законом.

Ст. IV. – Правительству в трехмесячный срок с даты опубликования настоящего закона привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de Lege pentru modificarea
Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000
(nr.150 din 20.05.2024), lectura II.

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
1.	Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului	Referitor la procedura de înaintare și examinare a proiectelor de acte normative în Parlament, sesizăm necesitatea respectării cerinței obligatorii stipulate la art. 58 din Regulamentul Parlamentului care reglementează că proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare și a prevederilor art. 32 alin.(1) și (3) din Legea nr. 100/2017 care stabilește că proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, precum și altor instituții interesate, societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect și ținând cont de subiectul abordat în proiect, se consideră necesare opiniile Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Servicii Publice - care se vor reflecta în avizul consolidat al Guvernului și a Serviciului de Informații și Securitate. Considerăm imperios necesar expunerea asupra prezentului proiect a opiniei Președinției Republicii Moldova, având drept temei atribuțiile Președintelui în problemele ce țin de cetățenie, potrivit art.88 din Constituție.	-Se acceptă. Proiectul a fost avizat de către Guvern. De asemenea, la etapa premergătoare aprobării avizului Guvernului, au fost luate în calcul propunerile parvenite din partea Aparatului Președintelui Republicii Moldova.
2.	Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului	La Art.I, punctul 2, cuvântul "preambul" se va substitui cu cuvintele "dispoziția sa".	- Se acceptă.
3.	Direcția Generală Juridică a Secretariatului	Cu referire la Art.II-IV, întru respectarea cerințelor tehnicii legislative pentru elaborarea proiectelor de lege, propunem	- Se acceptă.

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
	Parlamentului	comasarea respectivelor articole într-un singur articol, delimitându-le prin alineate.	
4.	Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului	La Art. II se prevede intrarea în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial, reținem că potrivit art.56 din Legea nr.100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, potrivit alin.(3) din același articol, „intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative, ori dacă există alte circumstanțe obiective”. În acest sens, legiuitorul va decide asupra argumentelor invocate în proiect privind circumstanțele obiective ce justifică excepția de la regula generală.	<p>- Se acceptă.</p> <p>În susținerea prevederilor art. II din proiectul de lege, care prevede intrarea în vigoare la data publicării invocăm următoarele argumente:</p> <p>1. Proiectul de lege este esențial pentru protecția imediată a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, având în vedere amenințările iminente la adresa securității naționale generate de războiul de agresiune a Rusiei împotriva Ucrainei;</p> <p>În contextul acestor evenimente, precum și al aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, inclusiv în cadrul regimului liberalizat de vize pentru cetățenii moldoveni în statele Uniunii Europene, au sporit tentativele de dobândire frauduloasă a cetățeniei Republicii Moldova de către persoanele din anumite state, în special din Federația Rusă, care sunt supuse măsurilor restrictive internaționale, or dobândirea cetățeniei Republicii Moldova ar fi o alternativă de ocolire a restricțiilor aplicate.</p> <p>2. În cadrul negocierilor de aderare a Republicii Moldova la UE, capitolul 23 abordează aspecte privind libera circulație în spațiul comunitar, iar capitolul 24 abordează aspectele legate de justiție și afaceri interne, inclusiv politica de securitate a frontierei.</p> <p>Totodată, Republica Moldova are angajamente internaționale, inclusiv în cadrul tratatelor și acordurilor privind securitatea și combaterea terorismului, care impun adoptarea imediată a unor măsuri legislative pentru prevenirea riscurilor de a recunoaște cetățeni ai Republicii</p>

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
			<p>Moldova persoanele care prezintă pericol pentru securitatea statului și a ordinii publice, atât în Republica Moldova, cât și în statele membre UE cu care Republica Moldova are regim liberalizat de vize.</p> <p>Subsecvent, intrarea în vigoare la data publicării ar permite autorităților să acționeze prompt pentru a preveni potențiale atacuri sau incidente care ar pune în pericol viața și siguranța publicului.</p> <p>Tergiversarea adoptării proiectului de lege ar putea avea consecințe grave asupra securității naționale, relațiilor internaționale, procesului de aderare la UE, stabilității economice și încrederii publicului.</p> <p>Implementarea rapidă a măsurilor propuse este esențială pentru a preveni aceste riscuri și pentru a asigura protecția eficientă a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, precum și pentru sporirea încrederii partenerilor europeni în capacitatea Republicii Moldova de a gestiona eficient și de a securiza frontierele în conformitate cu standardele europene.</p>
5.	Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului	Totodată, menționăm asupra necesității revizuirii proiectului de lege prin prisma art.54, alin.(1), lit.a) al Legii 100/2017, în vederea respectării regulilor de punctuație.	- Se acceptă.
6.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: 1) la pct. 1, cuvintele „se modifică după cum urmează” se vor exclude ca fiind excedente, or, intenția generală de modificare a Legii nr. 1024/2000 este expusă în dispoziția de modificare prevăzută la articolul I din proiect. Totodată, în cadrul amendamentului propus la art. 12 alin. (1 ¹) din legea prenotată, cuvintele „se abrogă” se vor substitui cu cuvintele „se exclude”, deoarece, prin prisma art. 67 din Legea nr. 100/2017 cu privire	- Se acceptă.

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
		la actele normative, procedura de abrogare se aplică exclusiv asupra actelor normative sau asupra unor dispoziții ale acestora (de exemplu: articole, alineate, puncte, subpuncte, litere etc.). Astfel, în acest caz, se menționează că enunțul vizat necesită a fi exclus din conținutul normei juridice.	
7.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: La amendamentul ce vizează modificarea art. 12 alin. (3), se consideră judicioasă excluderea cuvintelor „care nu sunt luate în evidență de autoritatea competentă ca cetățeni ai Republicii Moldova și care nu dețin dovada cetățeniei”. Or, în formula propusă de autorul proiectului, se poate face concluzia eronată precum că prevederile alin. (3) din art. 12 se aplică doar persoanelor indicate la alin. (1 ¹) din articolul menționat. Astfel, în vederea asigurării aplicării prevederilor alin. (3) asupra tuturor categoriilor de persoane, atât cele indicate la alin. (1 ¹), cât și cele prevăzute la alin. (2) lit. a) – d), se recomandă utilizarea cuvintelor „prevăzute în prezentul articol”.	- Se acceptă.
8.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: Cu referire la același punct, cuvintele „se completează cu două alineate noi cu următorul cuprins” se vor substitui cu textul „se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:”;	- Se acceptă.
9.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: Sub alt aspect, dat fiind faptul că alin. (4) propus la pct. 1 din proiectul de lege reprezintă o excepție de la prevederile art. 20 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 1024/2000, se consideră judicioasă includerea excepției date în cadrul articolului menționat. Astfel, se recomandă excluderea amendamentului vizat la pct. 1 și completarea proiectului cu un nou punct, după cum urmează: „Articolul 20 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Prevederile alin. (1) lit. c) nu se aplică persoanei născute și domiciliată pe teritoriul Republicii Moldova care solicită să fie recunoscută cetățean al Republicii Moldova potrivit art. 12,	- Se acceptă.

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
		dacă aceasta se încadrează în condițiile legale pentru a fi recunoscută apatridă.”.	
10.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: La pct. 2, cuvintele „în preambul” se vor exclude, or, potrivit art.43 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, preambulul reprezintă un element constitutiv al unui act normativ și expune finalitățile urmărite prin adoptarea acestuia, rațiunea adoptării, motivația social-politică, economică sau de altă natură a actului. Acesta poate însoți actul normativ de o importanță majoră. Totodată preambulul nu are putere juridică și nu face parte din conținutul normativ al actului sau al elementelor structurale ale acestuia.	- Se acceptă. Potrivit propunerii Direcției Generale Juridice a Secretariatului Parlamentului expuse la pct.2 din sinteză, cuvintele „în preambul” se vor substitui cu cuvintele ”dispoziția sa”.
11.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: La pct. 3, cuvintele „recunoaștere a acesteia cetățean al Republicii Moldova” se vor substitui cu cuvintele „recunoaștere a acestora ca cetățeni ai Republicii Moldova”.	- Se acceptă.
12.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: Cu titlu de remarcă generală, se menționează asupra necesității respectării exigențelor de ordin tehnico-normativ statuate la art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017. Astfel, potrivit articolului menționat, textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, iar conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.	- Se acceptă.
13.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul I: Se atrage atenția asupra necesității revizuirii notei informative ce însoțește proiectul de lege și care urmează a fi întocmită cu respectarea prevederilor art. 30 din Legea nr. 100/2017, în conformitate cu modelul indicat în anexa nr. 1 din legea respectivă.	-Se acceptă.
14.	Guvernul Republicii Moldova	La Articolul IV, cuvântul „publicării” se recomandă a fi substituit cu cuvintele „intrării în vigoare a”.	-Se acceptă.

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
15.	CAPC	Prevederile proiectului de lege aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului: art. 17 alin. (2) din Constituție: „(2) Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenia sa și nici de dreptul de a-și schimba cetățenia”; art. 23 din Constituție, „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”; art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, cu referire la intrarea în vigoare; cerințele Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018, în partea ce ține de prelungirea termenului de examinare a cererii cetățeniei cu cel mult 6 luni.	-Nu se acceptă. Potrivit raportului de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție, care potrivit art. 35 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, este autorizat să supună expertizei anticorupție proiectele actelor normative, nu au fost constatate prevederi ale proiectului care să nu corespundă standardelor anticorupție naționale și internaționale. De asemenea, potrivit avizului Ministerului Justiției, care potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative este autorizat să efectueze expertiza juridică a proiectelor de acte normative, nu a identificat norme în proiect care să vină în discordanță cu: -prevederile Constituției, ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, ale legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene; -jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului; -standardele internaționale în domeniul drepturilor omului; -reglementarea integrală a raporturilor sociale abordate în proiect; -cadrul normativ în vigoare.
16.	CAPC	Art. I pct. 1 la art. 12 Referitor la abrogarea enunțului al doilea din art. 12 alin. (1/1) „În cazul în care persoana nu este de acord cu data dobândirii cetățeniei, la solicitarea acesteia, autoritatea competentă determină data dobândirii cetățeniei în temeiul documentelor care confirmă că persoana respectivă întrunea sau întrunește condițiile prevăzute de legislația în vigoare sau de cea anterioară în materie de cetățenie, prin care a fost declarată cetățean al Republicii Moldova.”, menționăm că această	-Nu se acceptă. Autorul obiecției confundă temeiul de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin naștere prevăzut pentru copii la art. 11 alin. (1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 cu cel temeiul prevăzut la art. 12 alin. (1 ¹) din aceeași Lege, unde elementul de bază este consimțământul persoanei cu vârsta de peste 18 ani.

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
		<p>prevedere contravine art. 17 alin. (2) din Constituție „(2) Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenia sa și nici de dreptul de a-și schimba cetățenia”. Or persoanele respective au obținut dreptul la cetățenie prin naștere și statul nu poate condiționa sub sancțiunea neconstituționalității, adică Confirmarea sau Reconfirmarea cetățeniei. Cu referire la completarea art. 12 cu alin. (5), menționăm că aceasta exclude posibilitatea recunoașterii cetățeniei din momentul obținerii acesteia prin naștere. Prin urmare, constatăm că dreptul fundamental al persoanei este viciat.</p> <p>Recomandăm să fie menținută redacția în vigoare a art. 12 alin. (1/1). Recomandăm ca data dobândirii cetățeniei Republicii Moldova să fie recunoscută data nașterii pe teritoriul Republicii Moldova.</p>	<p>Or, reglementările legale prin care statul recunoaște persoanelor, în anumite cazuri, cetățenia Republicii Moldova sunt justificate de unul din principiile generale statuat la art. 7 din legea specificată și anume – principiul evitării apatridiei.</p> <p>Cu toate acestea, chiar și atunci când statul recunoaște sau acordă automat cetățenia Republicii Moldova persoana urmează să-și exprime consimțământul, urmând etapele procedurale stabilite de lege.</p> <p>Atât timp cât persoana, căreia Legea îi oferă un anumit drept nu își exprimă intenția de al exercita, statul nu poate să o impună să facă acest lucru sau să-i atribuie un statut juridic fără acordul acesteia exprimat formal.</p> <p>Drept urmare, pentru a dobândi cetățenia Republicii Moldova este nevoie de a întreprinde anumite acțiuni și de a parcurge o procedură legală. Astfel, solicitantul urmează să prezinte anumite documente, care ar justifica întrunirea condițiilor prevăzute de Lege și de care autoritățile competente au nevoie pentru a declanșa procedura de recunoaștere a cetățeniei. Articolul 5 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 stabilește că dovada cetățeniei Republicii Moldova se face cu buletinul de identitate, cu pașaportul, cu certificatul de naștere în cazul copilului sau cu un certificat eliberat de autoritățile competente ale Republicii Moldova, iar pentru eliberarea actelor de identitate persoana trebuie să-și manifeste voința, or autoritatea competentă nu eliberează din propria inițiativă acte de identitate.</p> <p>În contextul raționamentelor enunțate,</p>

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
			<p>menționăm că data dobândirii cetățeniei Republicii Moldova nu poate fi anterioară datei depunerii cererii prin care se manifestă consimțământul de a deveni cetățean.</p> <p>Mai mult, prima lege a Republicii Moldova în materie de cetățenie a fost adoptată în anul 1991, astfel persoanele născute pe teritoriul, care actualmente este în componența Republicii Moldova, până la intrarea în vigoare a acestei legi, nu aveau posibilitatea de a dobândi cetățenia Republicii Moldova la data nașterii, deoarece erau născuți pe teritoriul care intra în componența Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.</p>
17.	CAPC	<p>Art. I pct. 5 La articolul 38 alineatul (1), enunțul al doilea va avea următorul cuprins: „În cazul în care există motive întemeiate pentru examinare suplimentară, acest termen poate fi prelungit cu cel mult 6 luni.”.</p> <p>În partea ce ține de prelungirea termenului de examinare a cererii cetățeniei cu cel mult 6 luni, menționăm că această reglementare nu este în conformitate cu cerințele Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018. Or, examinarea cetățeniei este un caz administrativ, care trebuie să respecte ca procedură, cerințele Codului administrativ.</p> <p>Recomandăm coroborarea prevederilor proiectului cu prevederile Codului Administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018.</p>	<p>-Nu se acceptă.</p> <p>Relevăm că în anul 2023 Parlamentul Republicii Moldova a supus evaluării ex-post juridice Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000. În Raportul de evaluare ex-post juridică legii respective au fost reflectate vulnerabilitățile, inadvertențele și normele interpretabile atestate în Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000.</p> <p>Una din vulnerabilități cu grad sporit de risc pentru securitatea națională se referă la situația regională, provocată de războiul de agresiune a Rusiei împotriva Ucrainei. În acest context, autorităților publice le revine responsabilitatea de a verifica într-un mod mai riguros documentele prezentate de solicitant, precum și orice alte informații necesare pentru a determina eligibilitatea acestuia pentru cetățenie. Procedura nu trebuie să se limiteze doar la verificarea actelor prezentate de solicitant și a datelor din cazierul judiciar.</p>

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
			<p>Spectrul de măsuri ar trebui reevaluat (conform practicilor altor state) astfel încât să cuprindă și verificarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istoricului de călătorii internaționale, pentru a se asigura că nu a avut interdicție de a intra sau a rămâne în alte țări; - antecedentelor financiare; - stării de sănătate, pentru a se asigura că nu prezintă riscuri pentru sănătatea publică; - istoricului familial și al relațiilor cu persoane din R. Moldova sau din alte țări; - integrității (verificarea istoricului personal și a caracterului moral al solicitantului). <p>Subsecvent, este imperativă extinderea termenului de examinare a cererilor pentru toate categoriile de solicitanți până la 12 luni, cu posibilitatea prelungirii (temeinic argumentată) a acestui termen în situații când există indicatori de incompatibilitate cu interesele de securitate națională.</p> <p>Majorarea termenului de examinare a cererilor de cetățenie de la 6 luni la 1 an este o măsură necesară pentru a face față fluxului mare de cereri și complexității crescute a procedurilor de verificare, precum și pentru a diminua presiunea semnificativă pusă pe autoritățile responsabile de procesarea cererilor, generată de creșterea numărului acestora. Această schimbare va permite autorităților să gestioneze mai eficient cererile, să efectueze verificări riguroase și să prevină corupția. Prin asigurarea unui proces transparent și corect, se va consolida încrederea publicului în sistemul de acordare a cetățeniei și se va proteja integritatea și securitatea națională.</p>

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
			<p>În același context, relevăm că art. 60 din Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 stabilește termenul general pentru examinarea procedurii administrative. Astfel alin. (1) din acest articol prevede că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>Prin urmare Codul Administrativ nu stabilește careva termene limită pentru procedurile administrative care sunt expres reglementate de legile speciale, respectiv extinderea termenului de examinare a cererilor pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova nu contravine prevederilor Codului administrativ.</p>
18.	CAPC	<p>La Art. II</p> <p>Luând în considerare că prevederile legii sunt norme restrictive care limitează în anumite condiții dreptul la cetățenie, observăm necesitatea asigurării corespunderii prevederilor proiectului de lege cu prevederile art. 23 din Constituție, „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”</p> <p>De asemenea, incidente sunt prevederile art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilește la alin. (1), că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Reieșind din norma alin. (3) al art. 56 din Legea nr. 100/2017, care prevede că „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective”, constatăm în cazul</p>	<p>-Nu se acceptă.</p> <p>În contextul propunerii Direcției Generale Juridice a Secretariatului Parlamentului expuse la pct. 4 din Sinteză au fost prezentate argumentele necesare pentru justificarea intrării în vigoare a proiectului la data publicării potrivit prevederilor art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
		<p>examinat, că prevederile proiectului de lege restricționează dreptul la cetățenie a persoanei. Astfel, considerăm că intrarea în vigoare a legii, nu poate fi mai devreme decât o lună de la data publicării.</p> <p>Recomandăm excluderea art. II din proiectul legii, fiind incidente prevederile art.56 din Legea nr. 100/2017cu privire la actele normative.</p>	
19.	CAPC	<p>În urma examinării proiectului de lege, constatăm că prevederile acestuia sunt restrictive. Proiectul intenționează restricționarea dreptului fundamental la cetățenie, prevedere care este contrară normelor Legii Supreme și standardelor internaționale de protecție a drepturilor fundamentale ale persoanei. În aceste condiții, considerăm imperios de a reconsidera necesitatea proiectului Legii, care este fundamentat pe o argumentare extrem de lapidară, fără analiză de impact pe termen lung. Or, pericolul subminării securității statului într-o anumită perioadă și în anumite circumstanțe, invocate în nota informativă, nu justifică de nici o manieră încălcarea normelor constituționale și standardelor internaționale privind protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.</p>	<p>-Nu se acceptă.</p> <p>Obiectivul proiectului nu contravine principiilor și nu îngrădește dreptul persoanelor la cetățenie garantat de actele normative specificate de autorul obiecției.</p> <p>Este important de subliniat că fiecare stat are dreptul suveran de a-și stabili propriile reguli în ceea ce privește cetățenia. Proiectul de lege este conceput pentru a aborda provocările specifice de securitate și stabilitate cu care se confruntă statul în prezent.</p> <p>Într-un context global marcat de amenințări la adresa securității naționale, inclusiv terorismul, spălarea banilor și migrația necontrolată, restricționarea accesului la cetățenie poate fi justificată pentru a proteja ordinea publică și siguranța națională.</p> <p>Astfel, proiectul vine să asigure reglementarea operațiunilor procedurale care să prevină cazurile de dobândire frauduloasă a cetățeniei Republicii Moldova, precum și de către persoanele care prezintă un pericol sporit pentru securitatea națională. Măsurile de siguranță se impun atât în contextul geopolitic actual generat de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, cât și în perspectiva de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, care impune obligația de a consolida securitatea și</p>

Nr. crt.	Autorul amendamentului	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
I.	II.	III.	IV.
			controlul frontierelor, precum și securizarea dreptului la libera circulație în statele membre UE.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

